

De raad en de Nieuwe Bestuursstijl: Traject Structuurvisie

18 april 2013

VERSLAG

3 avonden met de raad over de structuurvisie

20 en 27 maart en 3 april 2013

Inleiding

In het najaar van 2012 heeft de gemeenteraad van Alblasserdam het plan opgevat om met de nieuwe bestuursstijl aan de slag te gaan binnen het traject van de structuurvisie. In het plan van het college was een grote rol weggelegd voor burgerparticipatie. De raad heeft, omdat hij zijn eigen rol in die bestuursstijl handen en voeten wilde geven, een gedeelte van het traject uit handen van het college genomen en zelf drie avonden georganiseerd om met de burgers in contact te treden over de toekomst van Alblasserdam.

Het doel van de drie avonden was dus tweeledig. Aan de ene kant wil de raad een manier vinden om binnen een dergelijk traject als raad, vanuit zijn volksvertegenwoordigende rol, te weten komen hoe Alblasserdammers denken over een dergelijk onderwerp. Uitgangspunten daarbij waren dat raad en college ieder hun rol zouden spelen maar wel elkaar versterken en dat ook mensen zouden worden bereikt die normaal gesproken misschien niet meedoen. Ook wilde de raad zorgen voor duidelijke kaders voor de gesprekken (wat betekent het voor u, wat zijn de inspraakmogelijkheden, wat kan de raad voor u betekenen, etc.?).

Het tweede doel van deze avonden was dat de raad informatie wilde ophalen die ook daadwerkelijk bijdraagt aan het traject van de structuurvisie. Omdat in het plan van het college al voorzien was in een burgerparticipatietraject, dat ook door het college van groot belang wordt geacht, was de raad van mening dat het zeer belangrijk was om daadwerkelijk te weten te komen hoe mensen denken over Alblasserdam in 2040.

Om die doelen te bereiken heeft de raad een werkgroep ingesteld die drie avonden heeft georganiseerd om, conform de nieuwe bestuursstijl, met inwoners in gesprek te gaan over de thema's wonen, werken en vrije tijd.

Het behalen van het eerste doel is een zaak van de raad zelf. De werkgroep zal de avonden uitgebreid evalueren en deze evaluatie met de raad bespreken. Het tweede, meer inhoudelijke doel, wordt in deze notitie besproken. Per avond zal worden aangegeven wat belangrijke punten waren in de gesprekken. Aan het eind volgt een algemene conclusie en worden aanbevelingen aan het college gedaan.

1^e avond: Wonen 20 maart 2013

Aantal externe bezoekers: ongeveer 30

De eerste avond ging over de toekomst van het wonen in Alblasserdam. De avond begon met een aantal prikkelende stellingen. Hieruit werden al een aantal dingen duidelijk. De uitkomsten van deze stellingen zitten overigens bij dit verslag. Na een presentatie van dhr. van Dijken –die ook bij dit verslag is gevoegd- werd in drie groepen gepraat over drie subthema's:

- Hoeveel en wat voor soort woningen staan hier in de toekomst?
- Wie wonen hier in de toekomst?
- Welke voorzieningen passen bij een aantrekkelijk woonklimaat in Alblasserdam

In de gesprekken kwam aan de orde dat Alblasserdam een fijn dorp is om in te wonen. Dat willen de gesprekspartners van de raadsleden ook graag behouden. Het fijne aan wonen in het dorp, zo bleek uit de gesprekken, was het feit dat er relatief veel voorzieningen zijn, het dorpse karakter en het

'groen'. Uit de gesprekken kwam dan ook naar voren dat dat dingen zijn die eigenlijk niet veranderd mogen worden. In de bijeenkomst werd nogmaals bekrachtigd dat we niet buiten de bestaande grenzen van de bouw moeten willen bouwen. Een enkeling vroeg zich wel af hoe lang dat nog vol te houden is. Ook het groen in de parken en binnen de wijken werd belangrijk gevonden. Alblasserdam werd bij uitstek een gemeente genoemd waar je buiten bezig kunt zijn. Dat moet behouden blijven. Over de voorzieningen waren de aanwezigen het eens dat er zeker niet minder voorzieningen moeten komen. Het werd als een verlies ervaren dat Alblasserdam geen middelbare school meer heeft en ook over het openbaar vervoer was niet iedereen te spreken. Ideeën over praktijkonderwijs en een rechtstreekse verbinding naar het centrum van Rotterdam kwamen in de gesprekken naar voren. Over de voorzieningen die Alblasserdam heeft, is iedereen wel te spreken. Winkelcentrum, bioscoop en zwembad zijn belangrijk voor mensen. Ook de zorgvoorzieningen worden als goed ervaren, maar een enkeling wees er wel op dat een 'buitenpoli' er eventueel voor kan zorgen dat mensen langer in Alblasserdam willen blijven.

Een tweede belangrijk thema dat naar voren kwam uit de gesprekken was de bevolkingssamenstelling. Hier was vrij veel discussie over. We krijgen een steeds grijzer wordende bevolking. Daarom kwam in de groepsgesprekken naar voren dat aandacht moet worden gegeven aan woningen die levensloopbestendig zijn. In een groep werd zelfs geopperd dat er geen woningen meer moeten worden gebouwd voor de hele lange termijn, maar dat er misschien een soort IKEA-woningen moeten worden gebouwd die dan ook na een beperkte tijd weer moeten worden afgebroken. Daarbij moet tegelijkertijd de focus op duurzaamheid liggen.

Ook kwam naar voren dat het nog maar de vraag is of je met de vergrijzing nu alleen moest focussen op ouderen. Eigenlijk dachten velen dat dat juist niet de bedoeling moest zijn. De mix in de bevolking, in Alblasserdam als geheel, maar ook in de wijken, wordt waardevol geacht. Ook juist voor het oplossen van eventuele vraagstukken die zullen ontstaan door de vergrijzing.

Dat laatste was aanleiding voor tenminste twee groepen om verder te denken over hoe die mensen in de toekomst dan in Alblasserdam zullen wonen. Gedacht wordt aan combinaties van wonen én voorzieningen. Het kan zelfs zo zijn dat beide functies verenigd zijn in een wijk of zelfs in een gebouw. Voor dat laatste wordt door de deelnemers naar voren gebracht. Verwacht wordt dat steeds meer zorg voor anderen nodig is. Het idee werd geopperd om mensen voor elkaar te laten zorgen en hen daarin te faciliteren. Tegelijkertijd, en dat sluit daar op aan, leefde het idee bij de deelnemers dat in de toekomst meer behoefte zal zijn aan maatschappelijk contact. Bij plannen moet dus iets verzonnen worden om dat te faciliteren.

Belangrijke punten

1. Focus op mixen. Mixen van oud en jong in de wijken, mixen van wonen en voorzieningen.
2. Kijk naar nieuwe vormen van wonen en woningen.
3. Faciliteer maatschappelijk contact.
4. Blijf investeren in voorzieningen.
5. Behoud het dorpse karakter.
6. Behoud het groen.

2^e avond: Werken 27 maart 2013

Aantal externe bezoekers: ongeveer 15

De tweede avond ging over de toekomst van het werken in Alblasserdam. De avond begon met een aantal prikkelende stellingen. De uitkomsten van deze stellingen zitten weer bij dit verslag. Na twee presentaties van Klaas Mulder en Hans de Waal –die ook bij dit verslag is gevoegd- werd onder leiding van een raadsledenpanel gediscussieerd over het thema: wat is de toekomst van het werken in Alblasserdam en wat betekent dat voor ons dorp?

In eerste instantie gingen de deelnemers uit de discussie in op het idee van het nieuwe werken. Hoewel veel deelnemers wel iets zagen in het nieuwe werken, waren er ook een aantal die er op wezen dat er in Alblasserdam veel beroepen worden uitgevoerd die misschien niet geschikt zijn voor het nieuwe werken. Toch zag zelfs de slager kansen binnen het nieuwe werken, als iedereen kant-en-klaarmaaltijden gaat kopen. Hierop werd een korte discussie gevoerd over de opening van winkels. Ook bleek er een enkeling in het publiek aanwezig die wel degelijk behoefte had aan een ontmoetingsplek voor thuiswerkenden. In dit kader kwamen ook de lege kantoorpanden aan de orde. Vervolgens kwam de discussie op de ondernemers en op wat die ondernemers nodig hebben in Alblasserdam. Ondernemers willen graag gefaciliteerd worden. Ze willen graag ruimte van de

gemeente om in te kunnen spelen op ontwikkelingen, om creatieve ideeën uit te kunnen voeren en ze willen graag ondersteuning bij initiatieven die gedaan worden om samen te werken.

In het gezelschap kwam ook de vraag naar de concentratie van bedrijvigheid naar boven. Er werd kort discussie gevoerd over de concentratie van winkels en over het belang van een tweede winkelcentrum in Kinderdijk. In het verlengde hiervan kwam het gesprek op dienstverlening vanuit het gemeentehuis en over het combineren van die dienstverlening met andere vormen van dienstverlening en bijvoorbeeld detailhandel. En zouden in het gemeentehuis geen flexplekken gerealiseerd kunnen worden? Ook op andere plekken zagen de aanwezigen daarvoor kansen. Waarom zou er bijvoorbeeld niet ook een zorgfunctie of welzijnsfunctie in het Makado kunnen komen?

Een volgend vraagstuk dat behandeld werd was de toenemende digitalisering. Hoewel de meeste aanwezigen dachten dat we ook in de toekomst nog wel winkels zullen hebben in Alblasserdam, is dat toch iets om rekening mee te houden. Het wordt volgens de aanwezigen wel stil in het dorp als er geen winkels meer zouden zijn. De vraag was wel of daar een rol ligt voor de gemeente.

Het gesprek kwam ook op de infrastructuur. Uit de presentaties bleek al dat Alblasserdam op een knooppunt van wegen (weg, water, digitaal) ligt. De aanwezigen waren het er over eens dat dit beter gebruikt moet worden. Ook kan de ligging van Alblasserdam ten opzichte van Rotterdam beter benut worden door een directe verbinding naar het centrum. Ook hechtte men veel waarde aan het gratis parkeren in Alblasserdam.

Als overige randvoorwaarden voor een goede toekomst van werken in Alblasserdam werden nog een aantal punten genoemd. De eerste was dat Alblasserdam moet investeren een Alblasserdam een schone, veilige en ook vrolijke leefomgeving. Dit stimuleert wonen en werken in Alblasserdam en creëert inkomsten. De tweede was dat gekeken moet worden naar wat de volgende generatie wil. De gemeente, maar ook ondernemers zouden moeten praten met generatie Y en zelfs Z. De derde dat werd genoemd dat om nieuwe groepen (bijvoorbeeld studenten, rijken) aan het dorp te binden, er voor moet worden gezorgd dat Alblasserdam beter op de kaart moet staan. Daarbij hoort dan wel een investering in voorzieningen voor die doelgroepen.

Belangrijke punten

1. Voor werken is de rol van de gemeente vooral faciliterend. Ruim baan voor creativiteit, kansen, ontmoeten en samenwerking.
2. Maak een zorgvuldige en onderbouwde afweging als je moet kiezen tussen het concentreren of spreiden van winkels.
3. Zet Alblasserdam op de kaart.
4. Blijf investeren in voorzieningen.
5. Zorg ervoor dat gebruik kan worden en wordt gemaakt van water, weg én digitale snelweg..
6. Betrek jongeren (studenten, jonge ondernemers).
7. Maak een mix van voorzieningen, winkels, welzijn en gezondheid mogelijk (eventueel ook in het gemeentehuis).

3e avond: Vrije Tijd

Aantal externe bezoekers: ongeveer 40

De derde avond, over vrije tijd werd, na weer een ronde prikkelende stellingen, ingeleid door Dick Veheijen. Daarna werd in drie groepen gediscussieerd over de thema's ontmoeten, centrum en toerisme.

In de groepen werd uitgebreid gesproken over de toekomst van de Alblasserdamse vrije tijd. Volgens de deelnemers kan het raadhuisplein meer een centrumfunctie vervullen. Op het raadhuisplein zouden bijvoorbeeld terrasjes kunnen komen. Er werd ook gesproken over eventueel groen op het raadhuisplein. In combinatie met een waterverbinding voor bootjes naar de polder en betere bewegwijzering naar recreatiemogelijkheden zien de deelnemers veel mogelijkheden. De gemeente moet zorgen dat mensen zien wat er in en vooral om Alblasserdam te doen is. Het idee van toerisme voor Alblasserdam zelf leefde niet heel erg, maar Alblasserdam ligt wel op een bijzondere locatie. De verbinding met de omgeving is van groot belang, mensen moeten direct zien dat je naar de molens kunt wandelen en fietsen, dat je met een bootje de Alblas op kunt en dat je daar Dordrecht kan met de boot.

Ook werd gesproken over Haven Zuid. De deelnemers kwamen met het idee van een grand café (naar voorbeeld van Willaerts in Papendrecht). Het centrum wordt meer betrokken bij haven zuid met een uitgaansgelegendheid s'avonds en terrasjes overdag.

Het centrum heeft voor de deelnemers een belangrijke relatie met de evenementen en toerisme. Er vinden lange gesprekken plaats over de vraag of evenementen en toerisme dan ook daar geconcentreerd moeten worden. Aan de ene kant vinden velen wel, omdat het dan, zeker voor buitenstaanders duidelijk is waar je moet zijn en waar 'het gebeurt' in het dorp. Aan de andere kant zijn velen het er ook over eens dat ook in de rest van het dorp evenementen moeten kunnen plaatsvinden. De evenementen zijn voor velen zeer belangrijk in Alblasterdam.

Ook werd gesproken over de functie van Landvast in relatie tot het centrum. Men vindt Landvast onderdeel van het centrum en een belangrijke functie vervullen in ontmoeten en vrije tijd.

Het Makado is punt van discussie. Aan de ene kant is het winkelcentrum belangrijk en zijn de deelnemers het erover eens dat het meer zichtbaar moet worden, aan de andere kant wil men de authentieke uitstraling van het centrum graag verstevigd zien. Het Cortgene kan meer als winkelstraat worden gebruikt, waardoor de authenticiteit benut wordt. In dat kader wordt ook het idee geopperd voor een rondje centrum (Haven Zuid, Dam, Cortgene, Raadhuisplein, Makado). Dat rondje zou je moeten kunnen wandelen zonder verkeer tegen te komen en met veel winkels. Die winkels moeten dan wel authentiek zijn. In het verlengde van ambachtelijk aanbod op Haven Zuid. Bij dat rondje kan ook Bos Rijkke betrokken worden. Er is zelfs een idee voor een theetuin in het bos.

Vrije tijd is belangrijk voor de jeugd, daarom komt in de groepen naar voren dat de jeugd betrokken moet worden. Zaken als Biggelmee moeten behouden blijven, maar de jeugd heeft ook veel behoefte aan een ontmoetingsplek voor jongeren onder de 18 en bijvoorbeeld ruimte waarin jongeren hun hobby kunnen uitoefenen (oefenruimte voor bandjes). De gemeente kan hier in faciliteren. De deelnemers waren het er wel over eens dat er al veel gebeurt voor de jeugd, maar met zou dat graag in kaart gebracht willen zien.

Elkaar kunnen ontmoeten is sowieso erg belangrijk voor de deelnemers. De gemeente moet dit blijven faciliteren. Dat gaat van de jeudeboulebaan, bankjes in parken, een inloophuis, bankjes in het Makado tot Landvast, sportvoorzieningen en terrasjes. De deelnemers zijn het er wel over eens dat mensen hun eigen keuze moeten hebben.

Belangrijke punten

1. Faciliteer ontmoetingsplekken.
2. Kijk naar wat de jeugd wil en zorg ervoor dat het dorp voor hen aantrekkelijk blijft.
3. Maak aan iedereen duidelijk wat er waar te doen is in het dorp en vooral rondom het dorp.
4. Blijf investeren in voorzieningen als Landvast, sportvoorzieningen, parken en winkelgebieden
5. Maak het centrum aantrekkelijk en laat de verschillende gebieden in het centrum (haven, Haven Zuid, Dam, Cortgene, Raadhuisplein, Makado) op elkaar aansluiten.
6. Maak horeca mogelijk rondom het centrum
7. Maak een goede afweging bij een eventuele keuze tussen concentreren en spreiden van voorzieningen.
8. Houd de authenticiteit en het groen in en rondom het dorp in stand.

Opdracht aan het college.

De opdracht die de raad geeft aan het college zal luiden dat het college de belangrijke punten uit de drie avonden, zoals bovenstaand vermeld, moet meenemen in het opstellen van de structuurvisie en dat het college moet laten zien op welke manier deze punten in de structuurvisie terugkomen.